

نظریه‌ها و مدل‌های توسعه اقتصادی

www.ketab.ir

تألیف

فروزان زیادلو



انتشارات تکرنگ

نظریه‌ها و مدل‌های توسعه اقتصادی
تألیف فروزان زیادلو

ویراسته محمد حسن‌پور

امور فنی و هنری: انتشارات تک‌رنگ

طراحی جلد: علیرضا دربانی

انتشارات تک‌رنگ، تهران

چاپ اول ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان

لیتوگرافی: دریا

چاپ و صحافی: واژه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۸۱-۵۳-۳

فهرست‌نویسی پیش از انتشار

سرشناسه	:	زیادلو، ۱۳۲۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	نظریه‌ها و مدل‌های توسعه اقتصادی / تألیف فروزان زیادلو؛ ویراسته محمد حسن‌پور
مشخصات نشر	:	تهران، تک‌رنگ، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۲۷۶ ص: نمودار.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۰۸۱-۵۳-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	رشد اقتصادی
	:	Economic development
	:	رشد اقتصادی - الگوهای اقتصادسنجی
	:	Economic development - Econometric models
رده‌بندی کنگره	:	HD ۷۵
رده‌بندی دیویی	:	۳۳۸/۹
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۸۶۸۴۷۳۳
اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی	:	فیا

فهرست

پیشگفتار مؤلف

پنج

فصل ۱. مفاهیم و شاخص‌های سنجش و ارزیابی و تبیین رویکردهای اقتصادی مرتبط با توسعه

۱-۱ مفاهیم کلی رشد اقتصادی ۱

۲-۱ مفاهیم کلی توسعه اقتصادی ۱۲

فصل ۲. سیر تاریخی اندیشه‌های اقتصادی

۱-۲ نگاهی کلی به اقتصاد کلاسیک ۵۷

۲-۲ نگاهی کلی به اقتصاد نئوکلاسیک ۶۵

۳-۲ نگاهی کلی به اقتصاد نئولیبرالیسم (کلاسیک‌های جدید) ۷۱

فصل ۳. آشنایی با مکتب‌های مهم اقتصاد توسعه

۱-۳ نظریه مدرنیزاسیون (نوسازی) ۸۱

۲-۳ نظریه رشد متوازن ۱۰۳

۳-۳ نظریه رشد نامتوازن ۱۰۸

۴-۳ نظریه توسعه اقتصادی با عرضه نامحدود نیروی کار ۱۱۱

۵-۳ نظریه نهادگرایان اولیه ۱۱۴

۶-۳ نظریه ساختارگرایی ۱۲۰

۷-۳ نظریه وابستگی ۱۲۲

۸-۳ نظریه جایگزینی واردات ۱۲۵

۹-۳ مکتب کینزی ۱۳۱

۱۳۳	۱۰-۳ نظریه نیازهای اساسی
۱۳۸	۱۱-۳ نظریه توسعه صادرات
۱۴۰	۱۲-۳ نظریه نظام جهانی
۱۴۴	۱۳-۳ نظریه تعدیل ساختاری
۱۴۵	۱۴-۳ نظریه پساتوسعه
۱۴۹	۱۵-۳ نظریه توسعه پایدار
۱۵۴	۱۶-۳ نظریه توسعه انسانی
۱۵۸	۱۷-۳ نظریه نهادگرایی جدید
۱۶۹	۱۸-۳ نظریه بهبود محیط کسب و کار
۱۸۵	۱۹-۳ نظریه رقابت‌پذیری ملی و منطقه‌ای
۲۲۲	۲۰-۳ نتیجه‌گیری

فصل ۴. راهبردهای فضایی توسعه منطقه‌ای

۲۴۲	۱-۴ راهبرد مکان مرکزی
۲۴۳	۲-۴ راهبرد مرکز پیرامون
۲۴۵	۳-۴ راهبرد قطب رشد (هاب‌سازی) و مفاهیم مرتبط با آن
۲۴۷	۴-۴ راهبرد توسعه اگروپلیتن
۲۴۸	۵-۴ راهبرد توسعه منطقه‌ای شبکه‌ای
۲۵۰	۶-۴ راهبرد پیوندهای شهری-روستایی
۲۵۲	۷-۴ راهبرد ۳D
۲۵۲	۸-۴ راهبرد نظام‌های نوآوری منطقه‌ای
۲۵۵	۹-۴ راهبرد توسعه زیرساخت‌ها
۲۵۶	۱۰-۴ راهبرد توسعه گردشگری
۲۵۷	۱۱-۴ راهبرد خوشه‌های صنعتی پیشرو
۲۶۲	۱۲-۴ راهبرد پایگاه تجارت (آنتروپو)

به نام خداوند جان و خرد

پیشگفتار مؤلف

علم اقتصاد به سه رشته اصلی تقسیم می‌شود که عبارت‌اند از: اقتصاد خرد، اقتصاد کلان، و اقتصاد توسعه. البته، علوم اقتصادی گرایش‌های متعددی همچون اقتصاد کشاورزی، اقتصاد صنعتی، اقتصاد شهری، اقتصاد گردشگری، اقتصاد مدیریت، اقتصاد بازرگانی، اقتصاد پول و بانکداری، اقتصاد انرژی، اقتصاد سنجی، اقتصاد ریاضی، برنامه‌ریزی سیستم‌های اقتصادی، اقتصاد آموزش و پرورش، اقتصاد محیط زیست، اقتصاد فرهنگ و هنر و غیره را نیز دربر می‌گیرد. این تعدد گرایش‌ها که گستره وسیع علوم اقتصادی را نشان می‌دهد، گواهی بر قابلیت بالای این شاخه علمی در تبیین موضوعی جنبه‌های مختلف زندگی انسان است.

نوع دیگر تقسیم‌بندی، علم اقتصاد را به سه دسته زیر تقسیم کرده است:

- اقتصاد اثباتی^۱ در مقابل اقتصاد هنجاری^۲
- اقتصاد نظری^۳ در مقابل اقتصاد کاربردی^۴
- اقتصاد جریان اصلی (بر مبنای عقل‌گرایی، فردگرایی و تعادل)^۵ در مقابل اقتصاد دگراندیش (پیوند میان نهادها، تاریخ و ساختار اجتماعی با علم اقتصاد)^۶.

بی‌شک در مبحث علوم اجتماعی، علم اقتصاد از برجسته‌ترین آن‌ها به شمار می‌آید که به کمک اندیشه و خرد انسان، کمر بر ساماندهی زندگی و بهروزی آن بسته است.

-
1. Positive Economics
 2. Normative Economics
 3. Therical Economics
 4. Applicational Economics
 5. Mainstream Economics
 6. Heterodox Economics